

Bli medlem!

byggnads.se/bli-medlem

Håll koll på
***dina rättigheter
som lärling***

BYGGNADS

Lärling

Detta gäller för dig som gått klart din yrkesutbildning på gymnasiet, vuxenutbildning eller arbetsmarknadsutbildning, men ännu inte fått yrkesbevis.

Vill du ha mer lärlingsinformation hittar du det hos yrkesnämnden för ditt avtal:

- Byggbranschen, kran- och maskinförarbranschen, ***byn.se***
- Glasbranschen, ***gbf.se***
- Plåtslageri- och ventilationsbranschen, ***platventbyran.se***
- VVS-branschen, ***vvsyn.se***
- Måleribranschen, ***malare.nu***

Välkommen till arbetslivet!

Äntligen dags att börja jobba. Och precis som att skyddskläder är ett måste på bygget, är ett medlemskap i facket en självklarhet när du ska ut och jobba.

Du vet väl att även du som lärling har rättigheter enligt lag och kollektivavtal? Skulle något krångla på jobbet, om du till exempel inte får rätt lön eller villkor hjälper vi dig.

Välkommen som medlem i **Byggnads!**

Facket är på din sida

Byggnads är fackförbundet för dig som är eller ska bli **byggnadsarbetare**.

Byggnads jobbar för **bättre löner och säkrare arbetsmiljö**. Med oss får du stöd, råd och försäkringar.

Tillsammans är vi redan fler än **110 000** starka, stolta och trygga **medlemmar**.

Är du inte medlem än?

Gå med på:

byggnads.se/bli-medlem

Som medlem får du

- ▶ Råd, stöd och förhandlingshjälp.
- ▶ Möjlighet att ansöka om rättshjälp.
- ▶ Vi hjälper dig att förstå vad som står i avtalen.
- ▶ Extra försäkringar om du skadar dig eller blir sjuk.
- ▶ Fackliga utbildningar.
- ▶ Kontakter och ett stort nätverk i branschen.
- ▶ Möjlighet att påverka både Byggnads och din arbetsplats.
- ▶ Medlemskort laddat med förmåner och rabatter.
- ▶ Billigare medlemskap i a-kassan.
- ▶ Prenumeration på tidningen Byggnadsarbetaren.

Tillsammans jobbar vi i Byggnads för att alla medlemmar ska ha:

- ▶ **Högsta** möjliga lön
- ▶ **Bästa** möjliga arbetsmiljö
- ▶ **Trygga** anställningar
- ▶ **Utveckling** i arbetet

Acceptera aldrig villkor lägre än
de som står i kollektivavtalet.

Din bästa trygghet – jobba på kollektivavtal!

Kollektivavtalet ser till att du som anställd får schyssta löner och villkor.

I kollektivavtalet finns de regler som gäller på din arbetsplats. Arbetstider, rätt till arbetskläder, reseersättning, hälsokontroller, experthjälp vid uppsägning för att nämna några.

Det ger även mer pengar i plånboken varje månad om du arbetar på kollektivavtal.

Du får också en löneökning varje år. I Sverige finns ingen lag som säger att din lön ska höjas varje år. Men det har facket sett till, genom kollektivavtalet.

Utan facket – inget av detta.

Kollektivavtalet ger dig

- ▶ **Reseersättning:**
Bil: enligt kollektivavtal.
Kollektivtrafik: 1/20 av priset för månadskortet per arbetsdag.
- ▶ **Semesterersättning:** Du får en extra semesterersättning utöver det du får enligt lag.
- ▶ **Avtalspension:** Arbetsgivaren betalar in extra ersättning till din pension.
- ▶ **Arbetsstidsförkortning:**
40 timmar per år med lön (ledighet utöver semester).
- ▶ **Löneförhöjningar** varje år.
- ▶ **Sjuklön** från andra dagen om du är sjuk (enligt lagen).

- ▶ **Traktamente** när du jobbar och bor på annan ort.
- ▶ **Ett bra boende** när du jobbar och bor på annan ort.
- ▶ **Försäkringar** om du är sjuk eller skadar dig på jobbet.
- ▶ **Helglön:** ledigt med lön när en helgdag inträffar på en vardag.
- ▶ **Permission:** betald ledighet vid speciella tillfällen.

För att du ska kunna tillgodogöra dig tiden som lärling och få ett **yrkesbevis** måste företaget du är på ha kollektivavtal.

Du kan själv kolla om ett företag har kollektivavtal med Byggnads på:
byggnads.se/kollektivavtalskollen

Löner

Lönerna beror på flera olika saker, till exempel om du har yrkesbevis eller inte. Men generellt gäller **lika lön för lika arbete** inom arbetslaget.

Vår huvudlöneform är prestationslön, som kallas ackordslön. Men du kan också ha tidlön.

En genomsnittlig lön i byggbranschen ligger på ungefär **230 kronor** i timmen. Men du kan tjäna både mer eller mindre än detta.

Kontakta Byggnads i din region om du har frågor kring din lön.

Viktigt att känna till

- ▶ Du måste vara **anställd på ett företag med kollektivavtal** för att få tillgodoräkna dig kvalificeringstid (lärlingstid) och få yrkesbevis.
- ▶ När du anställs som lärling ska du få ett **skriftligt anställningsavtal**.
- ▶ Under kvalificeringstiden (lärlingstiden) får du en **lärlingslön** baserat på det avtal du arbetar på.
- ▶ Information om **vilken lön som gäller** får du av Byggnads i din region.

Anställningar

När du anställs som lärling ska ett skriftligt **anställningsavtal** upprättas. Din lärlingsanställning ska i första hand vara en tillsvidareanställning, men kan inledas med en provanställning.

Dina anställningsvillkor finns reglerade i det **kollektivavtal** som gäller på din arbetsplats. De specifika reglerna om lärlingsfrågor finns i de så kallade yrkesutbildningsavtalen, som finns i varje kollektivavtal.

OBS!

- Du ska få ett **anställningsavtal** när du börjar.
- Varje månad ska du få ett **lönebesked**.
- När du slutar ska du få ett **arbetsgivarintyg**.

*Spara dessa – det är värdehandlingar.
Skulle något hända är detta viktiga bevis!*

Arbetstider

- ▶ Ordinarie arbetstid: **40 timmar i veckan** – 8 timmar per dag.
- ▶ Du ska få **ersättning för övertidsarbete** om du jobbar mer än 40 timmar i veckan.
- ▶ Du ska få **tillägg för obekväm arbetstid (OB)** om du jobbar tidig morgon/kväll, natt eller helg.
- ▶ Du kan normalt **aldrig bli tvingad att jobba övertid eller natt**.
- ▶ Du ska få **raster** under arbetsdagen.
- ▶ Du har rätt till **25 semesterdagar** per år.

Uppsägning

Du kan bara bli uppsagd på grund av arbetsbrist eller personliga skäl.

- ▶ **Företaget kan inte bara säga upp och avsluta din anställning.** Uppsägningstiden är minst en månad om du är tillsvidareanställd eller 14 dagar om du är provanställd. Om du är medlem måste arbetsgivaren först förhandla med Byggnads.
- ▶ Normalt gäller att den som **anställts senast får lämna först.**
- ▶ **Säger du upp dig själv** har du uppsägningstid på en månad.
- ▶ **Om du är provanställd** kan du säga upp dig och sluta samma dag.

Arbetsmiljö och säkerhet

- ▶ Arbetsgivaren ska stå för **arbetskläder, skyddsskor och skyddsutrustning.**
- ▶ Det ska alltid finnas **personalutrymmen** med toa, dusch och plats att äta.
- ▶ **Sanera aldrig asbest** och andra farliga material **utan skyddsutrustning och utbildning.**

Jobbar du med eller ser något som känns farligt? Kontakta skyddsombudet på din arbetsplats. **Skyddsombuden har gröna hjälmar eller ett synligt skyddsombudsmärke.**

Finns inget skyddsombud kan du ringa Byggnads och få kontakt med ett av våra **regionala skyddsombud.**

Bli medlem!

Om något krånglar eller om arbetsgivaren inte följer kollektivavtalet hjälper vi dig som är medlem.

Bli medlem på:
byggnads.se/bli-medlem

*eller ring Byggnads medlemscenter
010-601 10 00 så skriver vi in dig!*

A-kassan

Kom ihåg att gå med i a-kassan också. Skulle du bli arbetslös kan a-kassan betala dig upp till 80 procent av din tidigare lön.

Anmäl dig på: ***byggnadsakassa.se***

Viktigt!

- **Du har laglig rätt** att vara medlem i facket.
- **Du behöver inte** berätta för chefen om du inte vill.
- **Din arbetsgivare får inte** sparka dig för att du är med i facket.
- **Tillsammans är vi starka, stolta och trygga!**

Kontakta Byggnads

- ▶ All viktig information finns på **byggnads.se**
- ▶ Mer om dina rättigheter som lärling på **byggnads.se/larling**
- ▶ Stöd och rådgivning till dig som är medlem:

Byggnads medlemscenter

- 010-601 10 00
- info@byggnads.se

BLI FACKLIGT MEDVETEN!
PÅFARTEN

**STÄRK DIG MED EN
UTBILDNING!**

bygggnads.se/pafarten

STARK STOLT TRYGG

Byggnads är fackföreningen
för dig som är eller utbildar dig
till byggnadsarbetare.

Vi står upp för varandra och
tillsammans kan vi förhandla
fram bättre löner, arbetsvillkor
och arbetsmiljö.

BYGGNADS